

Interview mgr. dr. J.M. Gijsen

Waarvoor/wanneer is uw interesse voor de geschiedbeoefening gewekt?

Mijn interesse voor de geschiedbeoefening is al heel oud. Als leerling van de lagere school las ik bij voorkeur historische verhalen. Tijdens mijn gymnasiale studie in Rolduc was geschiedenis mijn lievelingsvak. Ik had gelukkig een leraar (H. Schrijen), die heel enthousiast les kon geven. Tijdens de studie filosofie (eveneens in Rolduc) mocht ik met het schrijven van een brochure over '100 jaar kromstaf' meewerken aan de viering van het eeuwfeest van het herstel van de hiërarchie in Nederland in 1953. In het grootseminarie in Roermond werd mij de zorg voor het archief toevertrouwd. Mijn overheden wisten van mijn interesse in de geschiedbeoefening. Het was dan ook niet verwonderlijk, dat ik na twee jaar kapelaanstijd tot leraar aan het kleinseminarie Rolduc werd benoemd met de opdracht geschiedenis te studeren.

Welke activiteiten hebt u in het verleden op dit terrein verricht?

Ik studeerde M.O. geschiedenis te Tilburg (1959-1961) en theologie met als hoofdvak kerkgeschiedenis aan de universiteit te Bonn (Duitsland; 1960-1963) en promoveerde hier op een proefschrift over de Rolducse abt Nicolaas Heyendal (+1733). Van 1962 tot 1968 gaf ik geschiedenis aan het gymnasium Rolduc, van 1964 tot 1967 kerkgeschiedenis aan het grootseminarie te Roermond, van 1964 tot 1972 cultuur- en geestesgeschiedenis aan de Academie voor Bouwkunst te Maastricht en van 1970 tot 1972 geschiedenis aan het bisschoppelijk college te Echt. Als bisschop doceerde ik wederom kerkgeschiedenis, nu aan het grootseminarie Rolduc (1974-1978).

Ik heb in de jaren 1960-1972 diverse boeken en artikelen over historische onderwerpen geschreven, alle berustend op archiefonderzoek. Ook werkte ik mee aan verschillende encyclopedieën en biografische woordenboeken.

Naar welke periode en/of welk deelgebied gaat met name uw belangstelling uit?

Mijn belangstelling gaat vooral uit naar de nieuwe en nieuwste geschiedenis: 15^e en 16^e eeuw, 18^e eeuw en 19^e eeuw. Mijn publicaties betreffen ook deze perioden.

Hebt u nog plannen voor de toekomst op het gebied van onderzoek en publicatie?

Duidelijke plannen voor de toekomst heb ik nog niet, maar er liggen nog materiaal en een eerste ontwerp voor een studie van 'de vroomheid in het Maasland aan de vooravond van de Reformatie' (uit de jaren 1968-1972) en ik heb materiaal verzameld voor de biografie van Henricus Joannes Kerens 1725-1792), bisschop van

Roermond, Wiener Neustadt en Sankt Pölten (uit de jaren 1993-1995). De belangstelling voor bisschop Paredis doet mij ook denken aan de verzorging van een (herziene en geactualiseerde) herdruk van mijn biografie over hem. Maar ik kan nog niet overzien, of ik één van deze projecten werkelijk tot een goed einde brengen kan.

Wat vindt u zelf het meest interessante of verrassende aspect aan het leven en werk van mgr. Paredis?

Het meest verrassende aspect van mijn studie van het leven van Mgr. Paredis en het Limburg van zijn tijd vind ik de éénwording van het gewest Limburg. Dit bestond immers tot het begin van de 19e eeuw als zodanig niet. Het groeide tot een duidelijke eigenheid. In vele opzichten heeft Mgr. Paredis hieraan meegewerkt en hierop zijn stempel gedrukt.

Is mgr. Paredis in bepaalde opzichten voor u een voorbeeld geweest?

Iedere serieuze studie beïnvloedt een mens. Zo heeft de studie van het leven en werken van mgr. Paredis ook mij beïnvloed. Allereerst heb ik kennis gekregen van de historische ontwikkeling van Limburg. Bovendien heb ik gezien, hoe een man als Paredis hierin een duidelijke rol speelde. Als voorbeeld heb ik hem tijdens mijn studie helemaal niet en later slechts ten dele beschouwd, want onze tijd verschilt toch in vele opzichten van de zijne.